

Promocja książki **Kruszwica** **Wczesnośredniowieczna**

09.06.2023

7 czerwca w siedzibie Nadgoplańskiego Parku Tysiąclecia w Kruszwicy odbyła się promocja książki „Kruszwica Wczesnośredniowieczna”. To najnowszy tom serii „Origines Polonorum” pod redakcją prof. Przemysława Urbańczyka.

Seria „Origines Polonorum” została uruchomiona w 2005 r. jako wspólne przedsięwzięcie Fundacji na Rzecz Nauki Polskiej i Instytutu Archeologii i Etnologii Polskiej Akademii Nauk. Jej cel to systematyczna publikacja monograficznych opracowań naukowych będących wynikiem realizowanego przed wielu laty projektu pt. „Ziemie polskie na przełomie tysiącleci” pod egidą Komitetu Badań Naukowych (KBN). Ta chwalebna inicjatywa zakładała zgromadzenie, opracowanie oraz weryfikację wyników prac archeologicznych rozpoczętych jeszcze w latach 40. i 50. XX w. na najważniejszych dla Polski piastowskiej stanowiskach. Jednak KBN nie

przewidywał funduszy na publikację rezultatów tak szeroko zakrojonej akcji, dlatego niestety bogaty materiał źródłowy pozostawał praktycznie niedostępny nie tylko dla badaczy najstarszych dziejów Polski, ale i wszystkich zainteresowanych tą tematyką. Stąd właśnie decyzja o zainicjowaniu cyklu „Origines Polonorum”. Jej redaktorem jest prof. Przemysław Urbańczyk, a autorami badacze związani z danym ośrodkiem – bohaterem tomu, niekiedy nawet dwóch (jak np. Wolin).

Najnowszy 16 tom to publikacja wyników badań historyków i archeologów nad wczesnośredniowieczną Kruszwicą, z którą wiąże się tradycja historyczna, być może jedna z najstarszych w Polsce. Według legendy przekazanej przez Anonima zwanego Gallem w grodzie nad Gopłem miał zginąć rozszarpany przez myszy księżę Popiel, którego wcześniej przepędzono z Gniezna, a na jego miejsce wybrano Siemowita, syna Piasta oracza. Z kolei archeologia wskazuje, że w rejonie nadgoplańskim w początkach państwa polskiego funkcjonowały dwa (!) ośrodki grodowe: w Mietlicy na południu Gopła o plemiennej jeszcze genezie oraz piastowski w Kruszwicy na północy tego jeziora. Co ciekawe – oba założono przy dogodnych przeprawach, dzięki czemu można było kontrolować szlaki komunikacyjne.

Około połowy XI stulecia gród mietlicki został zniszczony, a związana z nim ludność prawdopodobnie przeniesiona w okolice Kruszwicy, która od tego czasu przeżywała okres prawdziwej prosperity. O szczegółach przeczytacie w omawianej książce pod redakcją archeologów Joanny Sawickiej, specjalistki z zakresu dziejów szkła, oraz Wojciecha Dzeduszyckiego, który specjalizował się w pradziejach i średniowieczu (zmarł w 2020 r.). „Rozpoczęty w 1967 roku romans z Kruszwicą stał się [dla niego] tematem wiodącym przez całe życie. Kruszwica przez wiele sezonów była dla rodziny Dzeduszyckich drugim domem” – tak napisał we wspomnieniu o Wojciechu Dzeduszyckim jego przyjaciel i również archeolog, Jacek Wrzesiński.

Źródło: <https://wczesnesredniowiecze.pl/artukul,323,wyszukiwanie.html>

fot. Jarosław Waszak

[Wszystkie galerie](#)